

ราชพฤกษ์

ชื่อพันธุ์ไม้ : ราชพฤกษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cassia fistula* L.

วงศ์ : FABACEAE

ชื่อสามัญ : Golden shower, Indian labrnum, Pudding – pine tree

ชื่ออื่น : คุณ ชัยพฤกษ์ (ทั่วไป) ราชพริก (ภาคตะวันออก เวียงใต้) ลมแล้ง (ภาคเหนือ)

ลักษณะทั่วไป

ต้น : ไม้ต้น ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูง 5 – 15 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดเป็นรูปไข่แกมรูปกลม ลำต้นค่อนข้างเปลา ตรง เปลือกนอกสีเทาอมน้ำตาล เรียบหรือแตกออกเป็นสะเก็ด เปลือกในสีชมพู – สีแดง หรือสีส้ม เนื้อไม้สีแดงแกมเหลือง

ใบ : ใบประกอบขนนกชั้นเดียว เรียงสลับ ใบย่อยรูปไข่ หรือรูปขอบขนานแกมรูปไข่ กว้าง 4 – 8 เซนติเมตร ยาว 7 – 15 เซนติเมตร โคนใบมน ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม เนื้อใบเกลี้ยงค่อนข้าง หูใบค่อนข้างเล็ก หลุดร่วงได้ง่าย

ดอก : ช่อกระจะ ขนาดใหญ่ ออกที่กิ่ง หรือช่อใบ ดอกย่อยสีเหลืองหรือสีเหลืองอมเขียวอ่อน กลีบเลี้ยงมี 5 กลีบ รูปขอบขนาน ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มักหลุดร่วงง่าย กลีบดอกรูปไข่กลับ มี 5 กลีบ ยาวกว่ากลีบเลี้ยงประมาณ 2 – 3 เท่า เกสรเพศผู้โค้งงอ มี 10 อัน สั้น – ยาวแตกต่างกัน

ผล : ผลแห้งฝักหักข้อ รูปทรงกระบอกยาว แขนงห้อยลงจากกิ่ง เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 – 2.5 เซนติเมตร ยาว 20 – 60 เซนติเมตร ฝักเกลี้ยงไม่มีขน ฝักอ่อนสีเขียวเมื่อแก่จัดเปลี่ยนเป็นสีดำ เมล็ดสีน้ำตาล เป็นมัน รูปมนแบน กว้าง 5 มิลลิเมตร ยาว 8 มิลลิเมตร

สรรพคุณและการใช้ประโยชน์

เนื้อไม้ : ใช้ทำเสา เครื่องมือต่างๆ เครื่องดนตรี แก่นคูนมียางฟาด ใช้เกี่ยวกับหมากแทนสีเสียด

ราก : ฝนทารักษาโรคกลาก และเป็นยาระบาย

ใบ : ต้มรับประทานเป็นยาระบาย ฆ่าพยาธิ

ดอก : แก้วไข เป็นยาระบาย รักษาแผลเรื้อรังเนื้อใน

ฝัก : ใช้เป็นยาระบาย ช่วยบรรเทาการแน่นหน้าอก ฟอกหรือชำระน้ำดี แก้ม

